

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

TÜRKİYE
KOMÜNİST
PARTİSİ

TÜSTAV
PROGRAM

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz !

TÜSTAV
PROGRAM

GİRİŞ	3
GENEL DURUM	6
EKONOMİK ve SOSYAL DURUM	9
TKP'nin SAVAŞ ÖDEVİ	13
TÜRKİYE HALKININ BUGÜNKÜ SAVAŞI	
ve ULUSLARARASI KOŞULLAR	17
TÜRKİYE'de KAPİTALİST GELİŞME	21
ULUSAL ve SOSYAL KURTULUŞ SAVAŞI	23
DEMOKRATİK DÖNÜŞÜMLER	28
Ulusal Egemenliğin Yeniden Kurulması	28
Ekonomik Alanda	29
İLERİ DEMOKRASİ	33
İşçi Sınıfının Politik Sosyal Hakları	34
Dış Ülkelere Göç	38
Köy Emekçileri ve Demokratik Toprak	
Reformu	40
Orta Tabakalar	42
Ordu	42
Kadın Hakları	43
Gençlik	44
Ulusal Kültür ve Eğitim	45

GİRİŞ

Türkiye Komünist Partisi, Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi'nin doğrudan doğruya etkisi altında, yeryüzünde yepyeni bir çağın açıldığı, devrim hareketlerinin yükseldiği bir dönemde, Türkiye'de ulusal kurtuluş savaşının ölüm, kalım günlerinde doğmuştur. Bu parti 1919-1920 yıllarında biçimlenmiştir. Bu oluşma, ulusal kurtuluş savaşının ateşleri içinde gelişmiştir. TKP, memlekete dalan emperyalistlere karşı silâha sarılan halkın yanında, ilk adımda yer almıştır. Türkiye'yi köleleştirmek için gelen yabancılara destek olan gerici güçlere, kapitalist ve feodal sömürüye, bu düzene karşı aktif savaşa geçmiştir.

Bu program Türkiye Komünist Partisi'nin üçüncü programıdır. Birinci program, 10 Eylül 1920'de, Birinci Kongrede onaylanmıştır. O dönemde, memlekete dalan emperyalistleri kovmak, onlara destek olan gerici güçleri ezmek, padişahlığı devirmek, bağımsız bir devlet, demokratik bir cumhuriyet kurmak uğrunda Türkiye halkı, emekçi yığınları silâha sarılmıştı. TKP, komünistler bu kurtuluş savaşına, tâ baştan silâhla, ateş boylarında katılmışlardır. Birinci Program hem bu savaşı içeriyordu, hem de köklü devrimlerle toplum düzenini kökünden değiştirmeyi, halk yararına ileri demokratik bir düzen kurmayı, sosyalizme yolu açmayı amaçlıyordu.

Birinci Programın temelinde şu ilkeler yer almıştır: Ulusal kurtuluş savaşına komünistlerin geniş ölçüde katılması. Memleketin emperyalistlerin pençesinden, emekçi yığınlarının, yurt içinde sömürgecilere destek olan asakların, sömürücü sınıfların, kapitalistlerin, ağaların ezgisinden kurtarılması. Emekçilerin istekleri, halkın demokratik hakları uğrunda canla başla savaş yürü-

tülmesi. Bütün ilerici güçlerin ulusal bir savaş cephesinde birleşmesi. Yeryüzünün devrimci hareketleriyle, dünya proletaryasıyla, özellikle dünyamızın ilk işçi-köylü devleti olan Sovyetler'le en sıkı bağların kurulması.

Kurtuluş Savaşından sonra burjuvazi egemenlik ve diktatorasını kurdu, TKP'ni yasakladı. İkinci Program bu dönemde hazırlandı. 1923-1933 yıllarının özelliklerini, savaşını içerdi. Birinci Programın ana ilkeleri İkinci Programda da kaldı.

1932'de Dördüncü Kongre değişen koşulları gözönüne alarak, İkinci Programın değiştirilmesini kararlaştırdı.

TKP'nin ikinci eylem programı başka koşullarda işlenmiştir. Egemenliği eline geçiren burjuvazi geniş yığınların, işçi sınıfının demokratik isteklerine, köklü toprak reformuna, devrimci oluşumlara karşı çıkmış, büyük toprak ağalarıyla, yabancı sermayelerle bağlaşma yoluna girmiştir. Bu nedenle, programın birinci maddesinde: Türkiye Komünist Partisi'nin savaşları emperyalizme ve ona memlekette destek olan burjuvazinin ve büyük mülk-toprak sahiplerinin egemenliğine karşı yönetilmiştir, deniliyor.

O günlerden bu yana geçen uzun zaman içinde gerek Türkiye'de gerekse dünyada güçler dengesinde sınıf savaşının koşullarında büyük değişiklikler meydana geldi. Bazı sekterce eğilimleri olan İkinci Program eskidi, günün yeni koşullarına uymaz oldu. Dördüncü Kongrenin aldığı kararın uygulanması, yani Üçüncü Programın hazırlanması gecikti. Bu gecikmenin nedeni, sürekli ağır terör, çok zor gizlilik koşulları, parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin program ve tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmmalarıdır.

TKP, halkımızın ulusal demokratik savaşımını,

onun en iyi geleneklerini sonuna kadar savunmuş, bu savaş mirasını göz bebeği gibi korumuştur. Daha 1920'de "Türk işçilerine" ilk seslenişinde, yayınladığı bu ilk çağrısında TKP şu istekleri ileri sürüyordu:

1) Sendikaların, toplantıların, grevlerin, basın tam serbestliği, kişinin dokunulmazlığı, özgürlüğü; 2) Genel ve eşit seçim hakkı; 3) Jandarma yerine ahali tarafından seçilecek Halk Milisi; 4) Yürürlükteki bütün vergilerin kaldırılması, yerine kazanca oranla artan vergi sisteminin konması; 5) Çocukların zorunlu, genel, parasız eğitimi; 6) Toprağın ve tarım araçlarının topraksız ve az topraklı köylülere bedava dağıtılması; 7) İç ulaşımda tam serbestlik; 8) Padişahlığın yıkılması, halifelğin kaldırılması, genel valilere, valilere, ilçe kaymakamlarına ve diğer yüksek memurlara yol verilmesi, bu görevlilerin halk tarafından seçilmesi; 9) İşçi bayramlarının resmen tanınması...

GENEL DURUM

Bugün Türkiye ve halkı, tarihinin karmasık, çetin ve sorunlu bir aşamasını yaşıyor. Memlekette toprak ağalarıyla sarmaşan, emperyalist tekellerle bağlaşan, holdingleliğe, tekelciliğe yükselme, finans oligarşiye dönüşme, devleti ele geçirme süreci içinde olan ve militarist klikle bütünleşen büyük burjuvazi egemenlik sürüyor.

Bu burjuvazi, dayandığı sömürü düzenini, egemenliğini ayakta tutabilmek için sık sık, faşist biçimi yöntemlere, sıkıyönetimlere başvuruyor. Büyük burjuvazinin, gericiliğin bu saldırıları bütün ilerici güçlere, en başta devrimci ana güç olan işçi sınıfına, onun örgütlerine, politik, ekonomik hareketlerine, ideolojisine karşı yönetilmiştir. Bu saldırı, ulusal burjuvazinin sola açılan kanadını da ateş altına almıştır.

Türkiye, bugün, derebeylik artığı ilişkilerin hâlâ yaşadığı, memleketin ekonomik, politik, stratejik kilit yerlerine, ordusuna emperyalist devletlerin el attığı, bu yüzden egemenlik haklarından bir çoğunu yitiren kapitalist bir ülkedir.

Bu durum ve özellikle Birleşik Amerikan emperyalizminin 25 yıldır Türkiye'de sürdürdüğü hegemonya geniş emekçi yığınlarına, halka sayısız acılar, sonsuz felâketler getirmiştir. Büyük burjuvazinin, gerici egemen çevrelerin ve hükümetlerinin ulusal çıkarlara aykırı, halk düşmanı politikaları, memleketi emperyalistlerin saldırganlık bloklarına, NATO'lara kosmaları, halkın yararına sosyal, ekonomik, kültürel köklü reformlar yapılmasına karşı çıkmaları süregen, derin bunalımlara yol açmıştır. Bu süreç kapitalizmin, emperyalizmin genel bunalımıyla içiçe girmiştir.

Sömürüye dayanan, anti-demokratik düzenin yapı-sındaki ana çelişkiler sürekli sertleşiyor. Emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz savaş, ulusun büyük kesimiyle, geniş halk yığınları ile, emperyalizm arasındaki çelişkiler gittikçe gelişti. Sınıfların ve sınıflara dayanan partilerin karşılıklı yeralımı gittikçe daha da somutlaştı.

İşbirlikçi büyük burjuvazinin, büyük toprak beylerinin, emperyalist tekellerin, yerli yabancı ortakların çıkarlarını AP,DP,CGP gibi partiler savunuyor. En sömürge, en gerici güçlerin bu partileri, ayrı adlar taşımakla beraber, aynı sınıfın değişik kesimlerinin çıkarlarını savunuyor, aynı zamanda bu değişik kesimlerin çelişki ve çatışmalarını da yansıtıyorlar.

Burjuvazinin içinde ayrışma süreci hızlanıyor. Ulusal burjuvazinin, orta tabakasının, işbirlikçi burjuvazi, emperyalizm ve yabancı sermaye ile çelişmeleri, çatışmaları artıyor, sertleşiyor. CHP ile gerici partiler arasındaki boğuşma bu çatışmanın açığa vurulmasıdır.

Ulusal, liberal burjuvazi, halk yığınlarının ve büyük burjuvazi ile çelişkinin baskısı altında, emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye karşı direnmek zorunluluğunu zaman zaman duyuyor. Burjuvazinin her iki kolunu ayıran kesin bir duvar yoktur. Ayrışmalar işçi sınıfına karşı birleşmeye de dönüşüyor.

Militarist klik, işbirlikçi burjuvazi ve emperyalizmle bütünleşmiştir. Bu bütünleşme OYAK gibi holdinglelerin kurulmasıyla, daha da kuvvetlenmiş, militarist kliğin doruğunda mültimilyoner generaller türemiştir.

Son yılların olayları Türkiye'de işçi sınıfının devrimci ana güç olduğunu, ulusal anti-emperyalist, demokratik direnişi etkilediğini, onu güçlendirdiğini doğruladı. İşçi sınıfının mücadelesi, köylü yığınlarının, orta tabakaların, ulusal burjuvazinin, demokratik haklar, ulusal ba-

ğimsızlık için yürüttükleri savaşı etkilemektedir.

Emperyalizme, Amerikan ağalığına karşı, ulusal ğimsızlık için, başınabuyruk yaşamak için süregelen mücadele genişledi. İşçi sınıfının, emekçi yığınların sömürü düzenine, anti-demokratik rejime karşı mücadelesi, büyük burjuva-ağa ikilisinin diktatorasına karşı savaşımı, bütün ilerici ve ulusal güçlerin anti-emperyalist çıkışlarıyla çıktı. Türkiye üzerindeki Amerikan hegemonyasına, NATO'ya, kölelik anlaşmalarına, Ortak Pazar te-kellerinin sömürüsüne karşı değişik ulusal güçlerin yığ-insal protesto ve gösteri yürüyüşleri, giderek çatışmalı, sert, kanlı biçimler, geniş ölçüler aldı. Bu ulusal direniş, işçi sınıfının sürekli, gittikçe güçlenen savaşları, grev-leri, 15-16 Haziran 1970'deki binlik işçi yürüyüşü, bu tür heybetli, burjuvazinin içine korku salan örgütlü, bi-linçli işçi hareketleri üzerinde yükseldi. Ve işçi sınıfı, halk düşmanı rejime, Amerikan köleliğine karşı, ulusal bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyal kurtuluş için gi-den bu savaşta başı çeken devrimci ana güç olarak ken-disini tanıttı.

Büyük burjuvazi, bu tarihsel gelişmeyi önlemek, süregen bunalımın bütün yükünü geniş emekçi yığınların sırtına yüklemek, bunalımın içinden süngü gücüyle çık-mak, kendi içindeki çelişkileri de bununla "çözmek" istiyor. Bu burjuvazi Amerikan emperyalizmine, NATO'ya dayanarak ve CIA'nın desteğiyle, 12 Mart 1971'de ge-neraller cuntasının komutasında orduyu halkın üzerine sürdü. Sıkıyönetim kurdu. Kanlı, faşist yöntemlerle işçi sınıfının, halk yığınlarının uzun, çetin savaşlarla elde etmiş oldukları vazgeçilmez demokratik hakları, kaza-nımları budadı. Bunalım, çelişkiler daha da sertleşti, sa-vaşlar daha zor bir döneme girdi.

EKONOMİK VE SOSYAL DURUM

Türkiye'nin doğal kaynakları zengindir. Toprakla-rı verimlidir. İnsangücü kaynakları biteviye artıyor. Halkı-mız emekseverdir, çalışkandır, yeteneklidir. Bu halk, özgür, genlikli, mutlu bir yaşama düzeyine yükselmek, memleketi ekonomice, endüstrice geliştirmek için gerekli olanaklara sahiptir. Böyleyken, Türkiye geri kalmışlıktan kurtulamı-yor, halk yığınları en ağır koşullar altında, adaletsizlik, yoksulluk, bakımsızlık, bilgisizlik içinde yaşıyor. Geniş emekçi yığınların yoksullaşma süreci artıyor. Bunun ne-deni, bu geriliği, koyu yoksulluğu belirleyen etkenlerin başlıcası Türkiye'nin sadece bir kapitalist ülke olması değildir, aynı zamanda ekonomik ve politik bakımdan em-peryalizme bağımlı bir devlet olmasıdır.

Temel üretim araçları, fabrikalar, büyük işletmeler, bankalar, büyük toprak, ticaretin en büyük dilimi yerli ve yabancı te-kellerin, kodaman toprak ağalarının elindedir. Holdingler, yurdun her ilini şubeleriyle kaplıyan yerli ve yabancı 49 banka, 110 multilyoner, üçbin büyük toprak ağası, 120 yabancı kumpanya halkın mutlak çoğunluğu-nu sömürüyor.

Özel kanunlarla kendilerine sağlanan imtiyazlar, ayrıcalıklardan alabildiğine yararlanan yabancı kumpanya-lar, emperyalist te-keller, Türkiye'de vurdukları aşırı kâr-ları dışarıya aktarmakta, alıp götürmektedirler.

Memleket ekonomisi, devlet bütçesi, Türkiye NATO'ya koşulduktan bu yana, emperyalistlerin savaş hazırlıkları, kısırtımları plânlarına göre düzenleniyor. Bu hazırlıklara, NATO'ya, Anadoluda açılan stratejik yollara, saldırı üslerine, Amerikan hava alanlarına, atom başlık-ları yığınaklarına, şimdiye kadar, Türkiye hükümetleri

yaklaşık 200 milyar lira harcamışlardır. Yine bu dönem içinde, açıklanan verilere göre devlet borçları 112 milyar liraya yükselmiştir. Bu borçların 40 milyar faizleridir. Halk, 2020 yılına kadar bu borçları ödemeye zorlanıyor.

Kodaman burjuvazinin bencil, ulusal çıkarlara aykırı, halk düşmanı politikası Türkiye üzerinde emperyalistlerin etkisini, durumlarını kuvvetlendirdi. Alacaklı devletler, eski "Genel Borçlar Kurulu"nun (Dünyu-Umumiye) bir benzeri olan Konsorsiyom'u kurdular. Bu yabancı kurum ve "AİD" denilen, Merkez Bankasında "karşılık paraları" elinde tutan Amerikan örgütü, Türkiye hükümetlerinin bütçelerinin bağlanmasını, parasal işlerini, vergi, gümrük politikalarını kontrol ediyor. Bütün bankaların çalışmalarını Amerikan "uzmanları" ve değişik Amerikan misyonları denetliyor.

Birleşik Amerikan emperyalizmine uydulmuş, NATO üyeliği memleketin ekonomik, sosyal, politik durumunu altüst etmiştir. Bu politika, bu süreç, bir yandan, daha az ellerde daha büyük sermayelerin birikmesini, yığılmasını, toplulaşmasını hızlandırmış, bir yandan da militarist kligin tepesini tutanların yerli ve yabancı tekelleriyle, finans oligarşisiyle bağlanmasını kuvvetlendirmiştir. İşbirlikçi burjuvazi, bankalarla bağlı büyük çiftçiler, toprak ağaları kat kat zengin olmuştur. İstatistik verilere göre, ulusal gelirin yarısından çoğu, %54'ü, nüfusun %3'ünün elinde toplanmıştır. Öte yandan emekçi yığınların, geniş halk katmanlarının durumları kat kat bozulmuş, yaşamaları bir cehennem olmuştur.

Boyuna artan vergiler, doğrudan doğruya gelen zamlar, füzle misali yükselen fiyatlar, birbirini izleyen enflasyonlar, kâat paranın boyuna düşmesi emekçi yığınları eziyor, iş gündelikleri en az geçim indiriminin biteviye

altında kalıyor.

Devlet hazinesini kendisine arpalık yapan büyük burjuvazinin ve hükümetlerinin NATO'culuk politikası, toplumun orta katmanlarını: Esnafı, küçük tüccarları, ulusal burjuvaziyi, serbest meslek alınının alt sıralarını eziyor. Bütün bu katmanlar arasındaki ayrışma, sivilme, dağılma süreci, burjuvazinin ayrı ayrı grupları arasındaki çelişkileri kuvvetlendirmiştir.

Ayrışma süreci köyle daha sert biçimler almıştır. Kapitalizm köye, tarıma çoktan girmiştir. Bu ilişkilerin yayılma hızı yüksek değildir. Burjuvazi köye, tarıma köklü toprak reformuyla, demokratik devrimle, derebeyliği, ağalığı yıkarak girmedir. O, böylece bir devrime tâ baştan karşı çıktı. Burjuvazi, derebeylik mülkiyet biçimini kapitalist ilişkilerle uyumlaştırdı, ağalık sistemini bu kalıplara uydurdu, onlarla çitisti. Sonra, Birleşik Amerika, Türkiye'deki dayanaklarından biri olan büyük toprak ağalarını Marsal "plânı"yla desteklemeye başladı. Böylelikle toprak ağalığı iki yönden korundu. Bu nedenle tarım, halkı doyuramıyor, giydiremiyor.

Ama bütün bunlar, ister istemez, sınıfsal çelişkileri, ayrışma sürecini, köylü yığınlarıyla büyük toprak ağaları arasındaki savaşımı daha da sertleştirdi. Son yıllardaki köylü yürüyüşleri, ağaların topraklarına yoksul, maraba köylülerin el koyma girişimleri, bu çıkışlarla, kimi zaman silâhla hak savunmaları savaşın sertleşen ölçülerini gösterir. Geniş köylü yığınları sürekli yoksullaşılıyor, yıkılıyor. Ağası, tefeci, aracısı ona nefes aldırıyor. Bugün, 1969 köy sayımına göre, 4 milyon 126 bin köylü ocağından 1 milyon 258 bininin bir karış toprağı yoktur. Tarım işçilerinin sayısı, son verilere göre, 1 milyondur. Hepsisi 7 milyon köylü topraksızdır.

Köyde, kentte ayrışma süreci sonucu, doğumun da

artmasıyla birlikte, her yıl iş pazarına 400 bin kişi, taze işgücü dökülüyor. Endüstrinin gelişme adımları bu işgücü akımını kucaklamaktan çok uzaktır. İşsizlik durmadan artıyor. Sürekli işsizlerin sayısı 3 milyonu buluyor. "Gizli" işsizlik te ayıt. Avrupaya, "Ortak Pazar" ülkeleri-ne iş aramaya giden Türk işçilerinin sayıları, aileleriyle birlikte 1 milyonu aşmıştır.

TKP'NİN SAVAŞ ÖDEVİ

Bütün bu sorunlar, gelişmeler, tarihsel bir zorunluk olarak çözüm bekliyor. Türkiye Komünist Partisi'nin ödevi, bu gelişmeleri yalnız, nesnel biçimde anlatmak değil, işçi sınıfının, milyonlarca emekçi yığınların, halkın önünde boydanboya duran bu sorunlara çözüm yolları bulmak, bu durumu ileri demokratik bir düzenle değiştirmek için bu güçlerin savaşlarını örgütlemek ve yönetmektir.

Bugünkü halk düşmanı düzeni, emperyalist çevrelere dayanan büyük burjuva-ağa ikilisinin, bu sömürgeen sınıfların egemenliğini her türlü savaş araç ve yöntemleri ile yıkmak tarihsel bir zorunluk olmuştur. Türkiye'nin ileri demokratik bir düzene geçmesi kaçınılmazdır.

TKP'nin yakın amacı olan bu ileri demokratik devrim düzeyine ana devrimci güç olan işçi sınıfının öncülüğünde köy emekçilerinin, geniş orta tabakaların, devrimci aydın ve gençliğin savaş ve eylem birliği ile ulaşılacaktır.

Bütün bu güçlerin ulusal demokratik cephe birliği, bu amaçla ulaşmada tarihsel bir rol oynayacaktır. Bu aşamada bütün ulusal, demokratik, anti-emperyalist, anti-feodal dönüşümler gerçekleştirilecektir.

TKP'nin uzak amacı Türkiye'de sosyalizmi kurmaktır. Ancak sosyalist bir devrim sonucunda temel üretim araçlarının kamulaştırılmasıyla, burjuva devlet mekanizmasının baştan aşağı yıkılmasıyla, proletarya egemenliğinin, emperyalizmin, burjuvazinin saldırılarına karşı proletarya diktatorasının, sosyalist demokrasinin kurulmasıyla ki, Türkiye ve halkımız her türlü sömürü ve zorbalık biçimlerinden kurtulabilir. Ancak o zaman mem-

leketin üretim güçleri sınırsız bir gelişme, halkın yaşama düzeyi sistemli bir yükselme yoluna girebilir. Baskının, sömürünün, ezginin, zorbalığın her türü kökünden kazınabilir, Türkiye’de yaşayan halkların gerçek kardeşlik ve dostluğa kurulabilir.

Türkiye komünistleri, memlekette ilk defa olarak, Türkiye’nin sosyalizme geçeceği zorluğunu halka açıkça söylediler. Bilimsel sosyalizmi, Marksizm-Leninizm ilkelerini işçiler, köylüler, aydınlar arasında yaydılar. Bu uğurda en büyük zorluklara göğüs gerdiler. Burjuvazi, karşı devrimci güçler, komünistlere canavarca saldırdılar. Daha ilk günden kimini aştılar, kimini zindanlarda çürüttüler, kimini denizde boğdurdular. Gericici hükümetler Komünist Partisini yasakladılar, komünistlere en barbar işkence yöntemlerini uyguladılar. Ama yaşamın, sınıf savaşının gerçekleri, Türkiye halkının mutlu geleceği uğrunda en dayanıklı, en yılmaz savaşçıların, dün de, bugün de komünistler olduğunu ortaya koymuştur.

TKP, Anayurdun, halkın somut çözüm bekliyen isteklerini, sorunlarını hiçbir zaman savaş gündeminden indirmemiştir. Kurtuluş savaşı günlerinde olduğu gibi, ondan sonra da, aralıksız, emperyalizme, Türkiye’de emperyalistlerin dayandıkları gericici güçlere karşı, her tür ezgi, sömürü ve soyguna karşı işçi sınıfını, geniş emekçi, halk yığınlarını savaşa çağırmış, kamuoyunu sürekli uyarmıştır.

Halkın kan dökerek Anadoludan kovduğu, Türkiye’den çıkardığı emperyalistler, kompradorların, yabancı sermaye ajanlarının atacılığıyla, yeniden eski yerlerine oturmaya başladılar. TKP, emperyalistlerin Türkiye’yi yeniden esir etmek girişimlerine, plânlarına karşı geniş yığınların, işçilerin, köylülerin, orta katmanların birleşik savaşlarını, işçi-köylü bağlaşıklığının zorluğunu

öne sürmüş, bunun üzerinde direnmıştır.

TKP, Türkiye’de yabancı kumpanyaların elinde bulunan işletmelerin, madenlerin, demiryollarının, bankaların kamulaştırılması için, tâ baştan beri savaşagelmıştır. Yabancı tekelere imtiyazlar tanınmasına karşı durmuştur. Emperyalistlerle Türkiye hükümetlerinin bağladıkları kölelik anlaşmalarına karşı savaştan geri durmamıştır.

TKP, derebeylik mülkiyetinin, ağalığın, marabacılığın, tefeciliğin kökünden kazınması, köklü toprak reformu için savaştan geri durmamıştır. TKP, halkın demokratik hakları uğrunda, devlet mekanizmasının gerici-lerden temizlenmesi için, ulusal azınlıkları zorla “özümseme” politikasına karşı, bu halklara bütün demokratik hakların sağlanması için savaşıp gidiyor.

TKP, işçi sınıfının politik, ekonomik menfaatlerini, isteklerini var gücüyle savunuyor. Bu yolda geniş emekçi yığınlarını örgütlemek, savaşlarını yönetmek eylemine, günlük, somut savaşılara önem vermiştir. TKP, halkın vazgeçilmez demokratik haklarını, Anayurdun çıkarlarını, ulusal bağımsızlığını, yeryüzünde barışı savunan, halkın istediği köklü reformları yapacak bir hükümetin is başına getirilmesi için savaşıyor. “TKP, bu yoldaki savaşların verimli, güçlü olabilmesi için, fabrikalarda, işletmelerde, her yerde, yığınsal örgütlerde parti komiteleri, temel parti örgütleri, hücreler kurar. Fabrika ve işletmelerde kurulan temel örgütler Komünist Partisi’nin kaleleridir.” Bu, partinin savaş kütüğüne, eylem programına böyle yazılmıştır.

TKP, Marksizm-Leninizm öğretisine, komünist ve işçi partilerinin 1957,1960,1969 Danışma Toplantılarının prensip ve yargılarına, proleter enternasyonalizmine içtenlikle bağlıdır.

Türkiye Komünist Partisi çalışmalarında, her şeyden önce ve en başta Türkiye halkının menfaatlerini gözönünde tutar. Bununla birlikte Türkiye halkının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi, yeryüzünde emekçilerin, halkların gerçek demokrasi, sosyalizm ve özgürlük uğrunda evrensel savaşlarının bir parçası olduğunu, TKP halkımıza her zaman ve her yerde açıklar. TKP çalışmalarında yalnız Türkiye halkının değil, bütün dünya emekçilerinin menfaatleri ile bağlı ilkeleri klavuz ediniyor. TKP, proleter enternasyonalizmine sınıksız bağlılığı, Türkiye halkının emperyalizme karşı savaşında gerçek özgürlüğü için, dar burjuva ulusçuluğu görüşüne, bu zehire karşı güçlü bir savaş aracı olarak görür.

TÜRKİYE HALKININ BUGÜNKÜ SAVAŞI VE ULUSLARARASI KOŞULLAR

Çağımızın başlıca niteliği karşıt iki toplum sisteminin, kapitalizmle sosyalizmin mücadelesidir. Bu çatışma alanı bütün dünyadır, toplum yaşamının bütün temel alanları, ekonomi, politika, ideoloji ve kültürdür. İnsanlığın, Büyük Ekim Sosyalist Devrimiyle Rusya'da başlayan sosyalizme geçişi, halkların ezenlere, sömürenlere, onların hükümetlerine, özellikle, yeryüzünde gericiliğin jandarması, en güçlü emperyalist devleti olan Birleşik Amerika'ya karşı yürüttüğü çetin savaşlarıyla gerçekleşiyor.

Çağımızın dünya devrimci süreci üç temel doğrultu üzerinde geliyor! Dünya sosyalist sistemi, başta çözümlayici güç Sovyetler Birliği olmak üzere yükselmekte, kuvvetlenmektedir; Uluslararası işçi sınıfının savaşımı geliyor; Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının ulusal kurtuluş hareketleri genişliyor. Bugünkü aşamada emperyalizmle savaşta başarının garantisi, emperyalizmi çökertecek olan bu üç temel devrimci gücün sıkı hareket birliği, yardımlaşması, dayanışması, desteklenmesidir.

Emperyalizm, devrim savaşının bu üç temel gücüne karşı umutsuz, çılgın bir savaş yürütüyor. Emperyalizmin saldırgan stratejisinin sivri ucu, her şeyden önce, sosyalist devletlere karşı yönelmiştir. Emperyalizm, bununla birlikte, kapitalist ülkelerdeki işçi hareketlerine karşı her araçla saldırmaktadır. Onun silâh deposunda: Baskı, yemleme, kovuşturma, satınalma, zorbalık, aldatma, cezavleri, polis, besleme basın, ajanlar, işbirlikçi hükümetler, para, generaller, işçilere karşı kanunlar, san sen-dikacılar, değişik yöntemler vardır. Bu silâhların, bu yön-

temlerin hepsini, değişik biçimlerde, emperyalizm Türkiye’de bol bol kullanıyor. Emperyalizm, işçi hareketini, savaşlarını körletmek amacıyla sosyal demagojiden, burjuva nasyonalizminden yararlanıyor. Kapitalistlerle, patronlarla işçilerin “kardeşliği” uydurmasını yayıyor. Türkiye’de gerici, işbirlikçi hükümetler, yabancı sermayelerle sarmaşan çevreler, basın ve radyolarla bu “kardeşlik” masalını, emekle sermayenin “uzlaştığı” yalanını yayıyor, bu zehirle işçilerin kafalarını uyusturmaya çalışıyorlar. Bütün bu baskılar, oyunlar emekçilerin amansızca sömürmek, aşırı kârlar sağlamak, sömürü sistemini korumak, sürdürmek çabalarıdır.

Emperyalizm, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı savaşta, bir yandan sömürgecilik artıklarını savunuyor, bir yandan da bağımsızlığa kavuşan ülkelerin ekonomik ve sosyal ilerlemelerini yeni sömürgecilik yöntemleriyle, biçimleriyle, engellemeye çalışıyor. Bu amaçla, emperyalizm gerici güçleri destekliyor, geri sosyal yapıların ortadan kaldırılmasını köstekliyor. Türkiye’de özellikle yayılcı Amerikan emperyalizmi, her soydan, her boydan en gerici, asalak, karşı devrimci güçleri, ayrıca Marsal “plânı” yardımlarıyla büyük çiftçileri, toprak ağalarını, kompradorları destekledi. O, bugün de bunları başka yöntemlerle destekliyor. Türkiye’nin gelişmesine, kalkınmasına yol vermiyor. Pençesine geçirdiği bu yağlı kuyruğu bırakmak istemiyor.

Türkiye topraklarını, stratejik durumunu bir yandan Sovyetler Birliğine ve Balkanlardaki sosyalist ülkelere, bir yandan da Orta Doğu’da emperyalizmin denetiminden sıyrılmak isteyen Arap halklarına karşı kullanmak için Türkiye’de kendisine bağlı gerici iktidarların devamı yolunda durmadan çaba harcıyor.

Vaşington, işbirlikçi Türkiye hükümetlerinin eliyle,

memleketin egemenlik haklarıyla bağdaşmayan, yüzlerce ikili anlaşma dayatmıştır Türkiye’ye. Bu ekonomik, askersel-politik paktlar, anlaşmalar Türkiye’yi çökertmiştir. NATO yüzünden boyuna borçlanma, İranın dolara bağlanması, eşitliğe dayanmayan ticaret şartları, fiyat, para oyunları, yerli, yabancı “kasırğa” iş adamlarına vurgunlar sağlıyor. Türkiye’ye 1 dolar “yatırım” yapan emperyalistler 6 dolar alıp götürüyor. Yabancı yatırımlar, Türkiye’nin endüstrileşmesi, ağır endüstri kollarının kurulması yönünde değildir. Yabancı tekellerin Türkiye’de kurdukları endüstri kolu montaj sanayii dalıdır. Bu endüstri dalında kullanılan gereçler, prefabrikte maddeler, %65 dışardan getiriliyor. Böylece, Türkiye emperyalist tekeller için hem sürüm pazarı, hem ucuz işgücü pazarı, hem ucuz hammadde pazarıdır.

Emperyalistler Türkiye’de ulusal güçlerin içinde anlaşmazlıklar çıkıyor, aralarına ayrılıklar sokuyor. Amerikan emperyalistleri, güdümleri altındaki işbirlikçi hükümetleri, ajanlarını, ulusal güçleri parçalayan Mao’cu, Troçkist gibi bozguncuları ilerici güçlerin üzerine saldırtıyor. Geri, tutucu partiler, MİT, Güvenlik Kurulu-cunta CIA’nın plânlarını uyguluyor. Anti-komünizm bunların baş silâhı olmuştur. 12 Mart 1971’den sonraki olaylar her şeyi bütün çıplaklığıyla ortaya dökmüştür.

Türkiye komünistleri, halkımızın özgürlüğünü, ulusal bağımsızlığını ve sosyalist geleceğini savunuyor, bu kut-sal amaç uğrunda savaşıyorlar. Halkımızın ulusal bağımsızlığını, egemenlik haklarını geri almak savaşı, işbirlikçi partilere, hükümetlere, zorbalıklara, bozgunculara karşı savaş birbirinden ayrılmaz.

Bugünkü koşullarda dünyada güçler dengesinde barıştan, demokrasiden, sosyalizmden yana derin değişiklikler oluyor. Sovyetler Birliği’nin, sosyalist ülkeler

topluluğunun uyguladığı sürekli barış politikası, Avrupa'da ve dünyada soğuk harp kısırtıcılığını gerilettiler, gerginliği azalttı. Bu gelişme, azgın gerici güçleri gemliyor, halkların, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyal kurtuluş için savaşlarını güçlendiriyor.

Dünya ölçüsündeki bu gelişme, Türkiye'de de devrimci hareketi etkiliyor, ilerici güçlere yeni yeni savaş olanakları yaratıyor. Bu gelişme Türkiye'de devrimci hareketin temelini kuvvetlendiriyor. Demokratik haklar için parlamenter yolla savaş yürütmek olanaklarını artırıyor. Parlametoyu, gerici, işbirlikçi burjuvazinin, toprak beylerinin, militarist kligin yararına işleyen bir araç olmaktan çıkarmak, onu, işçi sınıfının, halkın yararına işleyen bir araç haline getirmek için daha geniş yollar açılıyor.

TKP, bugünkü halk düşmanı düzeni, işbirlikçi burjuvazinin, emperyalizmin egemenliğini yıkmak, sosyalizme yönelik işçi sınıfının hegemonyasına dayanan ileri demokratik bir düzen kurmak için, parlamento içi, parlamento dışı, zamanın koşullarına, kuvvetler dengesine uygun bir savaş stratejisi ve taktiği uygular. Ve bu savaşlarda her tür yöntemleri, legal-illegal olanakları, örgüt biçimlerini, araç ve silâhları kullanır.

Emperyalizmin, yerli ortaklarının bütün gerici, vurucu eylemlerine, işçi sınıfının, halk yığınlarının, ulusun ezici çoğunluğunun egemenliğini ezmek için girişeceği her şiddet hareketine karşı, devrimci vurucu eylemlerle karşılık verir.

TÜRKİYE'DE KAPİTALİST GELİŞME

Türkiye, egemen sosyal sistemi kapitalizm olan bir ülkedir. Türkiye'nin geriliği şöyle belirliyor:

Tarım üretimi gibi, endüstri üretimi de memleketin ihtiyaçlarını karşılamıyor.

Üretim süreçlerinde çok zayıf makineleştirme ve az enerji donatımı yüzünden endüstride, özellikle tarımda iş verimliliği düşüktür.

Büyük ağı mülkiyeti duruyor. Yer yer natürel, ilkel ekonomi yaşıyor. Derebeylik ilişkileri artıkları: Marabacılık, yarıcılık, mütegalibelik, tefecilik ve zorbalık sürüp gidiyor.

Türkiye'nin ekonomisi son derece çeşitlidir. Küçük üretim biçimleri üstündür. Bununla birlikte büyük kapitalist oluşma biçimleri memlekette, kentte ve köyde, gittikçe daha büyük bir önem kazanıyor. Yabancı ve özel sektörün yanı sıra, oldukça gelişmiş bir devlet sektörü vardır. Son yıllarda, kapitalist gelişme hızlanmış, sermaye birikimi, toplulaşması, yığılması süreci, bu arada yerli tekel sermayesi kuvvetlenmiş, etki alanlarını genişletmiştir. Emperyalist tekellerle bağlaşan, devlet kaynaklarıyla desteklenen büyük özel sektör, ulusal gelirin en büyük payını yutuyor. Böylece tekelleşme süreci içinde olan bu burjuvazi bütün devlet organlarına, mekanizmasına egemen oldu.

Büyük sermayenin finans oligarşiye yükselme süreci, tekelleşmesi küçük burjuvazinin yıkımını hızlandırdı, bu tekelleşme onun da zararına oldu. Öte yandan bu süreç, yalnız işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki uzlaşmaz çelişkileri değil, burjuvazinin kendi içindeki, büyük tekelci burjuvaziyle yıkıma uğrıyan burjuvazi ara-

sındaki çatışmaları, savaşımı da sertleştirdi.

Orta tabakaların, millî burjuvazinin anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-faşist yönü daha da ortaya çıktı. Bu gelişme işçi sınıfının, köylülerin ulusal ve sosyal kurtuluş savaşında yeni yeni müttefikler kazanmasına, ulusal demokratik bir cephe hareketinin doğmasına elverişli bir ortam yaratıyor.

ULUSAL VE SOSYAL KURTULUŞ SAVAŞI

Son yıllarda halkımızın emperyalizme, Amerikan köleliğine, büyük burjuvazinin ve toprak beylerinin egemenliğine karşı savaşı gelişti ve genişledi.

Bu ulusal ve sosyal direnişin omurgası ve başı çeken gücü işçi sınıfıdır. Bu savaşı örgütleyen işçi sınıfının politik, sendikal, öncü örgütleridir.

Süregen ekonomik bunalımın bütün yükünü işçi sınıfı ve emekçi yığınları taşıyor. Harp hazırlıkları ve soğuk harp politikasının zorladığı ağır masraflar, yabancı tekellerin ve yerli ortaklarının talanı, halkın, emekçi yığınlarının yoksullaşma sürecini hızlandırdı, yaşamını çekilmez hale getirdi. Sürekli olarak artan enflasyon, fiyatların hızla yükselmesi, sürekli zamlar, halka karşı ve büyük sermayenin yararına işleyen vergi sistemi, bu düzeni yürütmek için burjuvazinin aralıksız terör ve baskısı, işçi sınıfını, emekçileri, orta tabakaları, geniş halk yığınlarını eziyor. Emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye karşı bu yığınların savaşını sertleştiriyor. İşçi sınıfı bu savaşta daha yüksek bir bilinc düzeyine ulaştı.

Bu mücadelede Türkiye Komünist Partisi ağır illegal ve terör şartları altında işçi sınıfının bu bilinçlenmesine yardım etti.

İşçi sınıfının, halk yığınlarının, komünistlerin ve öteki bütün yurtsever devrimcilerin ortak direnişinin sonucu meydana gelen birikim, 27 Mayısı hazırladı. Fakat 27 Mayıs, bunalımlardan kurtulmak isteyen burjuvazinin bir hareketi olarak belirdi. Bu hareket, cılız, tutarsız sonuçları ile büyük burjuvazi ve toprak ağaları blokuna, onların emperyalizme dayanan diktatörlüğüne dokunmadı.

Bununla birlikte 1960 hükümet devirmesi, halkın

bazı demokratik haklarının elde edilmesi için gerekli bir ortamın oluşmasını çabuklaştırdı.

İşçi sınıfı daha geniş ekonomik ve politik haklar uğrunda örgütlü, açık ve aktif mücadeleye geçti. Gittikçe genişleyen, yoğunlaşan işçi çıkışları, evvelce işçi sınıfının varlığını bile tanımayan burjuvaziyi, işçiye, sınırlı da olsa grev, toplu sözleşme, sendikalaşma, gösteri ve yürüyüş haklarını tanımaya zorladı. Legal bir işçi partisi kuruldu. Fakat burjuvazi bu legal işçi partisine yüklenmekte gecikmedi. Polisini, faşist komandoları, provokatörleri, her soydan oportünistleri, Maocuları, MDD'cileri saldırttı bu partinin üzerine. Büyük burjuvazi, 12 Martta, ordu süngüsüyle, kurduğu sıkıyönetimle bu partiyi kapattı, ilerici, yurtsever örgütleridağıttı, yöneticilerini tutukladı, bunlara ağır cezalar verdi.

Emperyalizmle işbirliği kuran büyük burjuvazi, 12 Mart çıkışıyla, diktatorasını sürdürmek, anti-emperyalist, demokratik hareketi, Amerikan egemenliğine karşı yığınsal savaşımı önlemek için faşist biçimi yönteme, sıkıyönetime başvurdu. Yığınsal terör, yığınsal tutuklamalar, yığınsal yargulamalar ve işkenceler aldı yürüdü. Bu kanlı terör ve baskı yalnız işçi sınıfına, yalnız ilerici ve yurtsever gençliğe, subay ve bilim adamlarına karşı uygulanmakla kalmadı. Bu baskı, ulusal burjuvazinin anti-emperyalist, anti-feodal kanadını temsil eden politik akımları da kapsadı.

Halkın uzun savaşlar sonucunda elde ettiği Anayasal haklara saldırdılar. Bu hakları iyice budadılar. Ulusal ve sosyal kurtuluşla ilgili, bütün yerli ve yabancı yapıtları, Marks'ın, Engels'in, Lenin'in kitaplarını toplattılar, yaktdılar.

Ordu, jandarma ve polis birlikleriyle yürütülen baskılara, işçi haklarına yapılan saldırılara, grevleri

zincirleme erteleme ve yasaklamalara rağmen işçi hareketini durduramadılar. Bunun bir nedeni de sendikaların emekçi yığınlara dayanmasıdır. İşçi sınıfı ve hareketi, emperyalizme, faşist saldırıya karşı ulusal direnişi, aydın çevrelerin, ulusal burjuvazinin direnişini etkiledi, onları savaşta yüreklendirdi.

Son yıllarda köylerde de sınıf mücadelesi gelişmeye, yığınsal bir nitelik ve yeni biçimler almaya başladı. Bunun nedeni ağalığın, derebeylik artışı ilişkilerin hâlâ kalması, üstelik yerli ve yabancı tekellerin köylüyü daha amansızca sömürmesi, köylerde ağır sosyal, ekonomik ve politik koşulların sürüp gitmesidir.

Geniş köy emekçileri ağır vergilerin, ağaların, tefecilerin, bankaların, yerli ve yabancı tarım tekellerinin sömürsüz, ezgisi ve baskısı altındadır. Köyde ayrışma süreci hızlanmıştır. Köylü aileleri, ocakları çöküyor, dağılıyor. Geniş köy emekçileri, yığınlarla, büyük kentlere ve yurt dışına iş aramak için göç ediyor.

Bütünbu yıkımdan, sömürü ve ezgiden kurtulmak direnişi köylerde gelişiyor. Topraksız köylüler, kimi yerde orta köylülerle birlikte, ağa, hazine ve vakıf topraklarına el koyuyor. El koyduğu toprakları kollektif olarak birlikte işliyor, ürünü emeğe göre paylaşıyor ve girdiği toprakları ağalara, çiftlik beylerine, hükümete karşı silâhla savunuyor. Büyük yürüyüşler, toplantılar, mitingler tertipliyor.

Köy emekçilerinin bu çıkışlarını, işçiler, sendikalar, işçi sınıfının öncü örgütleri, TKP, ilerici aydınlar destekliyor. Gösteri yürüyüşlerinde, miting ve toplantılarda köy emekçilerinin sözlü ve yazılı sloganları daha çok şu istekler üzerinde toplanıyor: Köklü bir toprak reformu, ağa sömürsüne paydos. Yerli ve yabancı tarım tekellerinin talanına paydos. Aracı ve tefecilere paydos. İşçi-köylü elele. Amerikalı defol.

İşçi sınıfının çıkışları, kent ve köy emekçilerini, küçük burjuvaziye, orta tabakaları, ilerici aydınları ve yurtsever gençliği Anayurdun bağımsızlığı uğrunda, emperyalizme ve onun yerli ortaklarına karşı, yabancı askerel üslure ve saldırgan NATO paktına karşı direnişe sürdü.

İşçi sınıfının savaşları, özellikle gençlik hareketine büyük bir hız verdi. Öğrenci gençlik hareketinin boyutları genişledi, etkenliği arttı. En önemlisi, memleketin bağımsızlığı, demokrasi, ilerleme uğrundaki mücadeleden üniversite gençliğinin, gerçek zaferin ancak işçi hareketiyle sınırsız bağlanmakla elde edilebileceğini kavramaya ve pratik eylemleriyle bunu göstermeye başlamasıdır. Emperyalizmin, işbirlikçilerin, Mao'cuların, polisin provokasyonlarına düşmüyor, bunlara, işçi sınıfıyla omuz omuza savaşarak, politik eylemlerle karşı koyuyor.

Öğrenci gençlik emperyalizme, sömürgeci sınıflara hizmet eden bugünkü eğitim sistemine karşı, halkçı ve demokratik bir eğitim sistemi için var gücüyle savaşıyor.

Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçi burjuvazi, genellikle anti-emperyalist, demokratik akımı dumura uğratmak için, devrimci gençlik hareketini işçi sınıfından ayırmak taktigini uyguluyor. Bu amaçla her soydan, her boydan provokatörleri, ajanları, anarşistleri, Mao'cuları, MDD'cileri kullanıyor. Her tür provokasyonlara başvuruyor. İyi niyetli pek çok gençler burjuvazinin tuzağına düştü. Aşırı, sonu belirsiz serüvenci hareketlere sürüklendi. Pek çok gençler ateşlere yandı. Ulusal direniş zarar gördü.

Türkiye Komünist Partisi, burjuva ve küçük burjuva ideolojileriyle, işbirlikçi burjuvaziye, işçi hareketini, ulusal bağımsızlık hareketini baltalama olanaklarını sağlayan ters akımlara: Maoçuluğa, Troçkistliğe, likida-

törlere her anarşist, aşırı çıkışlara karşı, oportünizmin her türüne karşı savaşını genişletmek, daha da kuvvetlendirmek zorundadır.

DEMOKRATİK DÖNÜŞÜMLER

Görülüyor ki, olayların objektif gelişmesi, geniş emekçi yığınların savaşı, Türkiye'de halk düşmanı rejimi ve egemenliği yıkmayı, işçi sınıfının, köylünün ve orta tabakaların da katılmasıyla, demokratik, anti-emperyalist, anti-feodal halk devrimini gerçekleştirmeyi, egemenliği almayı, halkçı bir hükümet kurmayı amaçlayan dönüşümleri ön plâna sürüyor, bunu başarmayı gerektiriyor. Halkın ezici çoğunluğunun menfaatlerini, Anayurdun ulusal çıkarlarını gerçekten savunan, ilerici güçlerin, geniş halk tabakalarının temsilcilerinden kurulacak bir hükümet halkın üzerinde direndiği sorunları, istemleri çözebilir. Böylesi bir hükümet memleketi derin bunalımların kısılcından kurtarabilir. Bu, köylü ile bağlaşıp işçi sınıfının, ilerici güçlerin örgütlü savaşlarıyla, birlikte yürütecekleri savaşla, elde edilebilir.

Köklü sosyal-ekonomik ve politik dönüşümlerin gerçekleşmesi, halkımıza, Türkiye Komünist Partisi'nin yakın amacı olan ileri demokratik bir düzene oradan da sosyalizme geçmek olanaklarını sağlar.

Ulusal Egemenliğin Yeniden Kurulması

1. Türkiye Komünist Partisi'nin yakın ve dolaysız amacı emperyalizmin ve yerli gerici ortakları işbirlikçi büyük burjuvazi ile büyük toprak ağalarının egemenliğine son vermek, memleketimize sosyalizme yönelik demokratik gelişme yolunu açmaktır.

2. Türkiye'nin emperyalist devletlerle bağlanmış olduğu bütün köleleştirici anlaşmalar bozulmalıdır.

a) NATO'dan çıkmalı.

b) İkili anlaşmalar yırtılmalıdır.

c) Topraklarımızdaki bütün yabancı üsler kaldırılmalı.

ç) Türkiye'deki bütün Amerikan ve NATO misyonları, silâhlı birlikleri memleketten çıkarılmalı.

3. Avrupa'da, özellikle Balkanlarda, Akdeniz ve Yakın Doğu'da barış ve güvenlik savunulmalı, bu bölgeler nükleer silâhlardan arınmalıdır.

4. Tarafsız ve bağımsız dış politika ilkesine geçilmeli ve bu ilkelere titizlikle uyulmalıdır.

5. Bütün ülkelerle, Arap komşularımızla, sosyalist devletlerle, özellikle Sovyetler Birliği ile karşılıklı fayda ve eşitliğe dayanan, ekonomik, politik, kültürel içten ilişkiler kurulmalı ve geliştirilmelidir.

Harbin ve harp kısırtıcılığının önlenmesine, genel silâhsızlanmanın gerçekleşmesine ve sağlam bir barışın kurulmasına yönelmiş bütün çabalar desteklenmelidir.

6. Türkiye, "Ortak Pazar" tekellerinin sömürsünden kurtarılmalı, Ortak Pazar'dan çıkmalıdır. Türkiye Komünist Partisi, Avrupa işçi sınıfının Ortak Pazar tekelilerine karşı yürüttüğü savaşı destekler.

7. Türkiye Komünist Partisi, ulusal kurtuluş, bağımsızlık, barış, demokrasi ve sosyalizm uğrunda savaşan halkları destekler, onlara var gücü ile yardım eder.

Kıbrıs'tan bütün yabancı askerlerin, bu arada Türk birliklerinin çekilmesini, Ada'nın yabancı üslerden arınmasını öngörür. Kıbrıs'ın bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü savunur.

Ekonomik Alanda

1. Emperyalizme, NATO'ya bağılıktan doğan bütün dış devlet borçları iptal edilmeli.

2. Bütün yabancı tekellerin, bütün emperyalist kurumların sermayeleri kamulaştırılmalı ve demokratik

devletin mülkiyetine verilmelidir.

Yeni sömürgecilğin bütün biçimlerine son veril-meli, uluslararası tekellerin Türkiye halkını soymalarına, onun zenginliklerini talan etmelerine yol verilmemelidir. Türkiye Komünist Partisi, bütün ülkelerde işçi sınıfının uluslararası tekellere karşı sürdürdüğü savaşı kendi öz savaşı bilir.

3. Türkiye'nin ulusal bağımsızlığının, egemenlik haklarının korunmasında, geri kalmışlıktan kurtarılmasında, memleketin endüstrileşmesi önemli bir yer tutar. Üretim aracı üreten endüstrinin hızla kurulması gereklidir. Endüstrinin kurulması başlıca kendi iç kaynaklarına dayanmalıdır. Sovyetler Birliği'nin, Türkiye'nin iç kaynaklarını değerlendiren, devletin, Türkiye halkının mülkü olarak kurduğu endüstri, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasını sağ-layan en uygun yardımdır. Sosyalist ülkelerin Türkiye için elverişli, karşılıklı fayda ve eşitliğe dayanan yardımlarından da yararlanmalıdır. Kapitalist ülkelerin de politik şart koşmayan, bağımsızlığımızı zedelemeyen ekonomik yardımlardan da faydalanmalıdır.

4. Ulusal endüstri yabancı tekellerin rekabetinden korunmalı, tekellerin yararına olan serbest ithalat rejimi kaldırılmalıdır.

Ulusal ağır endüstri devlet sektörü eliyle kurulur. Devlet sektörünün egemen olduğu bir karma ekonomi sis-temi uygulanır. Milli burjuvazinin, orta tabakaların bu sistem içinde her türlü özel girişimlerden faydalanılır. Ve bu özel girişimler, memleketin endüstrileşmesine yar-dım ettiği oranda teşvik edilir.

5. Sanayi kolları memleket çapında, rasyonel, böl-gelerin özelliklerine göre kurulmalı, ekonomik bakımdan geri kalmış bölgelerin geliştirilmesine üstünlük tanınma-lıdır.

6. Memleketteki yerli-yabancı bütün özel bankalar devletleştirilmelidir.

7. Sigorta kurumları ve büyük toptan ticaret devlet-leştirilmeli, halka mal edilmelidir.

8. Büyük özel ortaklıklar, holdingler, kurumlar, dev-letle ortaklaşa kurulan işletmeler, dış ticaret, madenler ve maden çıkarma endüstrisi devletleştirilmelidir.

9. Küçük ve orta işletmecilik, zanaatkarlık, ucuz ve kolay kredi, gerekli ilk maddeler, yardımcı gereçler sağlamak ve ürünlerinin satılmasına yardım etmek yoluyla korunmalıdır. Küçük üreticilerin kooperatifleşme hare-ketine devlet ve devlet kuruluşları özel bir ilgi göster-meli, her surette desteklemelidir. Her türlü küçük ve or-ta işletmecilik, ticaret girişimleri ve özellikle küçük mal üreticiliği teşvik edilmelidir.

10. Sendikalara, işçi komitelerine, işletmelerin ve ortaklıkların eylemlerini denetleme hakkı verilmelidir.

11. Dış ticarete tek yanlı yönelim kaldırılmalı, ticaret bütün dünya ülkeleri ile eşit hak ve karşılıklı fay-da temeli üzerinde geliştirilmelidir.

12. Sömürücü zümrelerin çıkarına işliyen bugünkü adaletsiz vergi sistemi kökünden değiştirilmelidir. Ağ-ırılık dolaylı vergilerden, dolaysız vergilere kaydırılma-lıdır. Gelire oranla vergiler progresif olarak artmalı, az veya orta gelirler için vergi oranı indirilmelidir. İşçile-rin, küçük ve orta memurların, köy emekçilerinin, orta halli kent tabakalarının vergi dışında tutulan gelir payı yükseltilmelidir.

Zanaatkarlardan, küçük esnaftan ağır vergiler a-lınmamalıdır.

13. Türkiye Komünist Partisi, ilk adım olarak bü-tün bu yukarda sayılanların yerine getirilmesinin, emper-yalist tekellerin memleketteki her tür üstünlüğünü, büyük

yerli tekel sermayesinin diktatorasını yıkmakla gerçekleştireceğine inanır. Türkiye halkının mutlak çoğunluğunu emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin ezgisinden, asalaklığından kurtarmak ve memleketin ulusal temel üzerinde kalkındırılmasına geçmek olanağını sağlayacağına inanır. TKP'ye göre, bu yol, Türkiye'nin endüstrileşmesine başlamak, vakit kaybetmeden ağır endüstrinin ana kollarını, makine yapımını, tarım makineleri üretimini, modern kimya ve elektronik sanayi kollarını kurmak ve aynı zamanda geniş tüketim mallarını yurdun kendi üretimiyle sağlayacak endüstriyi geliştirmek olanağını verecektir.

İLERİ DEMOKRASİ

1. Demokratik toplum düzeni işçi sınıfının ağır bastığı işçi-köylü bağlaşıklığına, emekçi yığınların, halkın egemenliğine dayanır. Demokratik devlet, işçi sınıfının, halk yığınlarının egemenliğini sağlar. Köklü, devrimci dönüşümleri gerçekleştirir.

Yasama organı, Millet Meclisi, işçi sınıfının kent, köy emekçilerinin halk tabakalarının temsilcilerinden kurulur. Millet Meclisi halkın bütün sorunlarını egemence çözmeli, karşısında sorumlu bulunan hükümeti kendisi seçmeli, kurmalı, kendisini dağıtma yetkisi kendisinin olmalı.

Bütün devlet organları aşağıdan yukarı, bütün yersel ve yöresel organlar halk tarafından seçilir. TKP halkın oyuna güvenir, ona tam bir saygı gösterir.

Seçim organlarının doğru işleyip işlemediklerini halk kontrol eder. Bütün toplumsal örgütler ve her yurttaş, bu organların belgelerini serbestçe incelemek, bunların ve ayrı ayrı her sayıların eylemlerini eleştirmek, kendi fikrini açıkça söylemek hakkına sahiptir.

Her örgüt ve yuttaşlar görevini kötüye kullanan, verdiği sözü tutmayan sayıların geri alınmasını isteyebilir. Bu istek belli bir seçmen sayısı tarafından benimsendiğinde o sayıların yerine yenisi seçilir.

Meclis, yersel, özerk ve yöresel bütün organlar, orantılı temsil, ulusal artık sistemi, tek dereceli, gizli, eşit genel oylamayla yapılır.

Hangi ulustan olursa olsun, kadın, erkek, okumuş, okumamış, asker, sivil 18 yaşını dolduran her yurttaşın seçmek, 21 yaşını dolduranın da seçilmek hakkı vardır.

2. Demokratik hükümet, kişi, konut, dokunulmazlı-

ma, adalet mekanizması, radyo, basın, televizyon, bütün eğitim sistemi, bütün bakanlıklar gericiilerden, emperyalizmin ajanlarından, faşistlerden temizlenmelidir. Halk emperyalizme karşı demokratik haklarını savunabilir duruma getirilmelidir.

Hiçbir yüksek memurun aylığı uzman bir işçinin aylığının iki katını aşamaz.

Valiler, kaymakamlar, bucak müdürleri, güvenlik şefleri halk tarafından seçilmeli.

Bugünkü adalet sistemi de kaldırılmalı, yerine halkın demokratik haklarını savunan bir adalet sistemi kurulmalı. Yargıçlar ve savcılar gizli oyla halk tarafından seçilmeli.

Emperyalizme hizmet, demokratik düzeni yıkmaya çalışmak, sabotaj ağır suç sayılır ve bu suçları işleyenler ağır ceza görür.

İşçi Sınıfının Politik Sosyal Hakları

1. İşçi sınıfı toplum gelişmesinin, devrimlerin yapıcısı, yöneticisi ve koruyucusudur. Bütün politik, demokratik ve sendikal haklarına kısıntısız kavuşmalıdır.

2. Genellikle 8 saatlik işgünü uygulanır. Yeraltı madenlerinde, ağır ve sağlığa zararlı işlerde çalışma günü 6 saati geçemez.

3. Haftalık ve yıllık ücretli dinlenme izni uygulanır.

4. Hafta ücretleri dört kişilik bir işçi ailesinin geçimini karşılayacak bir düzeyde olmalı. Ücretler işçi ve sendika temsilcilerinden kurulu bir komisyon tarafından geçim endekslerine göre tesbit edilir. Gece işlerinde, tatil günlerinde çalışanlara, fazla mesai yapanlara iki kat ücret ödenir. Yeraltı madenlerinde, ağır ve sağlığa zararlı işlerde ücretler daha yüksek bir düzeyde tesbit edilir. Çalışma şartlarına, uzmanlık derecesine göre ücretlerde ayırım yapılır. Kadın, erkek ve yaş farkı gözetmeden

eşit işe eşit ücret verilir. İş saatleri azaltıldığında, iş ücretleri eksiltilemez. İş ücretlerinde hiçbir türlü kısıntı yapılmaz, ceza kesilemez.

5. Sağlığa zararlı ve ağır işlerde kadınlar çalıştırılmaz. 14 yaşına kadar çocuklar işe alınamaz. Çırakların korunması için hükümet ve sendikalar tarafından gereken bütün tedbirler alınır.

6. Sendika kurmak, toplu sözleşme bağlamak, grev yapmak ve bütün sosyal haklardan yararlanmak tanım işçilerinin de hakkıdır.

Tarım işçilerinin en az ücretleri, onların yoğun çalışma koşullarına göre ayarlanır.

Tarım işçilerine çalışma yerinde bedava barınak ve ulaşım sağlanır.

7. İşsizlik, yarı işsizlik, geniş bir devlet ve belediye yapı işleri ile, memleketi endüstrileştirme, köklü toprak reformu ile geniş, plânlı bir kalkınma programının gerçekleştirilmesi yoluyla ortadan kalkar.

İşsizlik sigortaları kanunu derhal kabul edilerek uygulanmalıdır.

Bütün sosyal sigorta paralarını, bütün sosyal yardım ödemelerini ve zamları devlet ve patronlar öder.

8. İş kazalarına uğrayanlara, emeklilere sosyal sigortalardan geçimlerini sağlayacak kadar aylık bağlanır.

9. Sosyal sigorta işçinin, yeni çıkarılacak İş Kanunu'nun uygulamasını işçi sendikaları, işçiler tarafından seçilecek örgütler yönetir.

Sigorta ve emeklilik aylıkları geçim endekslerine göre artırılır. Halk sağlığı korunur, bütün işçilere doktor, ilaç, hastane, sanatoryum, doğum evi, çocuk yuvası, çocuk bahçeleri sağlanır. Sağlık sistemi devletleştirilir. İşçiler, ihtiyarlık, iş sakatlığı, meslek hastalıklarına vb. karşı sigorta edilir. En çok emekçilerin katıldığı konut

bunalımını ortadan kaldırmak, onlara ucuz ev sağlamak için, mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda ucuz ve konforlu ev yapımına geçilir.

İşçi ve sendikaların katılmasıyla etkili bir iş denetlemesi kurulur.

10. Sendikalar işçi sınıfının yığınsal ve bağımsız örgütleridir. Sendikalar, ekonomik, sosyal ve politik bütün sınıfsal ve ulusal sorunların işçi sınıfının, emekçi halkın yararına çözümlenmesi için çaba göstermelidirler.

TKP, sendikaların, burjuvazinin politikasına alet edilmesine, sarı sendikacılığa karşı, genel grev, dayanışma grevi haklarının elde edilmesi, sendikal ve toplu sözleşme haklarına konan kısıtlamaların kaldırılması için sürekli bir savaş yürütür.

Sendikalar, dünya sendikalar federasyonu ve konfederasyonları ile serbestçe bağlar kurabilirler.

Dış Ülkelere Göç

1. Türkiye'den sürekli bir göç sonucunda, Batı Avrupa ülkelerinde aileleri ile birlikte 1 milyona yakın işçi var. Bunların büyük çoğunluğu Federal Almanya'da bulunuyor. Süregen ekonomik ve politik bunalımlar sonucunda göçler gittikçe yoğunlaşıyor. 1 milyona yakın işçi yabancı ülkelere gitmek için İş ve İşçi Bulma Kurumu'nda sıra bekliyor.

TKP, yurdun en yaratıcı, en yapıcı gücü olan işçilerin yabancı tekelere köle gibi satılmasına karşıdır. Bütün emekçilere Türkiye'de iş sağlanması için gereken bütün tedbirleri almayı istiyor.

Emperyalizmin, işbirlikçilerin halka dayattığı bugünkü düzen bu göçleri doğuruyor.

Türkiye Komünist Partisi yurt dışında bulunan işçilerimizin politik ve sosyal sorunlarıyla yakından ilgileni-

yor ve bu sorunların çözümü için savaşıyor.

TKP'nin çözümlemek için savaştığı sorunlar şunlardır:

a) Türkiyeli işçilere eşit işe eşit ücret, eşit sosyal ve politik haklar sağlanması.

b) Türkiyeli işçilerin haklarını savunmak ve elde etmek için örgüt kurmaları ve bulundukları ülkelerdeki sendikalara aktif üye olmaları, bulundukları ülkelerdeki işçi sınıfı ve öteki yabancı işçilerle enternasyonalist dayanışma bağları kurmaları.

c) Patron, tekel ve polis baskısına, işten çıkarma ve sınır dışı etme gibi zorbalıklara son verilmesi.

ç) İşçileri mesleklerinden başka işlerde çalıştırmak, horlamak, aşağılamak, en ağır işlerde çalıştırmak gibi yöntemlerin kaldırılması.

d) İşçilere mesleklerinde gelişme imkânlarının sağlanması.

e) Turist işçilerin durumlarının yasallığa kavuşturulması, onların barbarca sömürülmesinin sürekli baskı altında tutulmasının önlenmesi.

f) Tercümanların patronların memuru olmaktan çıkarılması, sendikalara bağlanması.

g) Konut sorununun işçiler yararına çözümlenmesi, kira soygununa ve kötü şartlarda yaşamaya zorlama yöntemlerine son verilmesi.

h) Ailelerin birleşmesi, çocukların ana dillerinde de demokratik bir eğitim görmesi.

ı) İşçi dövizlerinin memlekete girerken gerçek değeri ile Türk parasına çevrilmesi, büyük sermaye çevrelerinin işçi dövizlerine el koyarak kendi çıkarlarına göre işletilmesinin yasaklanması.

TKP, burjuva hükümetlerinin ve sarı sendikacıların Batı Avrupa ülkelerindeki işçilerimizin sorunları ile uğ-

raşmamalarına, tersine büyük emperyalist tekellerle birlik olmalarına karşı sürekli bir mücadele yürütür.

Köy Emekçileri ve Demokratik Toprak Reformu

1. İşçi sınıfının doğal müttefiki topraksız ve az topraklı köylülerin gerçek menfaatlerini savunan Türkiye Komünist Partisi, toprak ağalığını ortadan kaldıracak demokratik bir toprak reformu yapılmasını zorunlu sayar.

2. Büyük toprak sahiplerinin, hazinenin, vakıfların toprakları bedava kamulaştırılır ve bedava topraksız ve az topraklı köylülere dağıtılır ve tapuları verilir. Orta köylünün toprağına ve malına dokunulmaz.

3. Büyük çiftlikler yerine göre, devlet çiftliği haline getirilir, devlet çiftlikleri de geliştirilir.

Tarımda bütün yabancı işletmeler, tarım tekelleri, aracı kumpanyalar devletleştirilir.

4. Büyük toprak beylerinin tarım aletlerine, hayvanlarına, ambarlarına, yapılarına, bütün zenginliklerine el konular, kamulaştırılır. Derebeylik artığı bütün ilişkiler: Marabacılık, yarıcılık, ortakcılık, tefecilik, alivrecilik, ağalık, şeyhlik gibi kurumlar ve sömürü biçimleri kökünden kaldırılır.

5. Toprak reformu ile topraklandırılan köylüye elverişli şartlarla tohumluk, tarım alet ve araçları, gübre, kredi, tarım uzmanlarının yardımı sağlanır.

6. Sular ağalarının elinden alınır. Sulama, kanal açma işlerini devlet yükümlenir. Bu hizmetler için devlet köylüden hiçbir şey almaz.

7. Topraksız, az topraklı ve orta köylülerin, devlete, ağalara, tefecilere, tüccarlara, büyük tarım tekellerine olan borçları (vergi borçları da dahil) tamamen silinir.

8. Hayvancılık bölgelerinde celeplerin, büyük sürü

sahiplerinin, malları, otlakları bedava kamulaştırılır, yoksul köylüye, kooperatiflere, devlet çiftliklerine verilir.

9. Bütün ormanlar, koruluklar devletleştirilir. Orman köylüleri topraklandırılır, orman köylerinde kereste, tahtacılık ve mobilyacılık işletmeleri, kooperatifleri kurulur.

10. Tarım ürünlerini yerinde işleyen hafif ve gıda sanayii işletmeleri köylere kadar götürülür.

11. Kooperatifler büyük kumpanyaların, büyük toprak ve çiftlik beylerinin çıkarlarına yaramaktan kurtarılır. Bunlar, topraklandırılan köylünün yararına işler birer kurum haline getirilir. Üretim, satış, satın alma ve kredi kooperatiflerinin kurulmasına yardım edilir. Kooperatiflerin yönetimi, genel, eşit, gizli oyla üyeler tarafından seçilir.

12. Hayvan cinslerinin iyileştirilmesi için kooperatif ve devlet veteriner istasyonları ve örnek çiftlikler kurulur. Köylüye kimyasal tarım ilaçları sağlanır. Tarım üretimi makineleştirilir, tarımda çağdaş yöntemler kullanılması teşvik edilir. Tarım aletleri makine ve traktör istasyonları açılır, tarım ürünlerinin üretiminin ucuza maledilmesi sağlanır.

13. Köylünün okutulması, köyde ilk öğretim sisteminin kesin olarak düzenlenmesi, genişletilmesi için gereken tedbirler alınır. Köy enstitüleri daha demokratik bir biçimde düzenlenir, memleket ölçüsünde yeniden açılır.

14. Köyde sağlık hizmetleri sistemi kurulur.

15. Demokratik toprak reformu ve ona bağlı bütün bu sorunların çözümü için, topraksız ve az topraklı köylülerden Köy Komiteleri kurulur.

TKP, memleketin değişik koşullarına göre ayrıntılı demokratik bir Toprak ve Tarım Reformu Tasarısı'nın

hazırlanmasını zorunlu sayar.

Orta Tabakalar

1. Orta tabakalar, emperyalist tekellerin, büyük burjuvazinin sömürsü altında eziliyor, dağılıyor, binlercesi proleterleşiyor.

Türkiye Komünist Partisi, orta tabakaların, küçük ve orta sanayicilerin, atelyecilerin, esnafın, küçük tüccarın, zanaatçıların çıkarlarını, yerli ve yabancı tekelere, emperyalizme ve bunların hükümetlerine karşı savunur.

Mühendis, mimar, doktor, avukat, yazar ve sanatçı gibi serbest meslekten olanların yaşama düzeyinin yükseltilmesi için savaşı.

Memur, öğretmen, subay gibi aydın emekçilerin haklarına sahip çıkar. Maaşlarının kültürel ve sosyal ihtiyaçlarına karşılayacak düzeyde olmasını ister.

2. Emekçilerin konut sorunlarının çözülmesi, ucuz konut kredileri bütün orta tabakaları ve dar gelirli yurttaşları kapsamına almalıdır.

3. Orta tabakalar, esnaf ve fikir işçileri vergi ağırlığından kurtarılmalıdır.

4. TKP, küçük tüccarların, küçük sanayicilerin az faizli ve uzun vadeli kredi sağlama isteklerini destekler.

5. TKP, bankaların, yerli-yabancı tekelin orta tabakaları sömürmesine, ezmesine karşı savaşı ve bu tabakaların ekonomik, politik, sosyal isteklerini, çıkarlarını savunur.

Ordu

1. Türkiye Komünist Partisi, orduyu emperyalistlerin, NATO'nun, işbirlikçilerin, militarist kliğin elinden kurtarmayı öngörür.

2. Ordunun ana yığını, erleri ve assubayları ile halktan, emekçi yığınlardan gelmedir. Ordu, memleketle dalan emperyalistlere karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda kurulmuştur. Bundan ötürü görevi emperyalizme karşı, işbirlikçilere karşı savaşmak, yurdun bağımsızlık, egemenlik ve halkın demokratik haklarını savunmaktır.

3. Oysa ordu, emperyalistlere dayanan işbirlikçiler, militarist klik eliyle, sıkıyönetimlerle, halka, işçi sınıfına bütün öteki devrimcilere karşı vurucu güç olarak kullanılmaktadır.

4. Yurtsever subayların, erlerin yeri, halkımızın yanındadır. Anti-faşist, anti-emperyalist cephenin içindedir.

Kadın Hakları

1. Kadın ve erkek, ekonomik, politik ve sosyal alanlarda eşit hakka sahiptirler. TKP, kadınlara erkek arasındaki hak eşitsizliklerinin kaldırılmasını, emekçi kadınlara eşit işe eşit ücret ilkesini savunur.

2. Kadın işçiler ağır, sağlığa zararlı ve gece işlerinde çalıştırılmaz.

3. Devlet, analığı ve çocukları korur. Devlet ve patronlar, çocuk yuvaları, çocuk bahçeleri ve sağlık istasyonları açarlar.

4. Gebelik, doğum ve lohusalık süresi için üç ay ücretli izin verilir.

5. İlkokul çağındaki çocukların çalıştırılması yasak edilmelidir.

6. Türkiye Komünist Partisi, aile yuvasını bugünkü düzenin dayattığı yıkıma karşı savunur.

Bağış, demokrasi, sosyal ilerleme uğrunda ve emperyalizme karşı mücadelede, kadınlar arasında özel or-

gütler kurulur. TKP, kadınların toplum hayatında aşağılanması ve ezilmesine karşı savaşı.

Gençlik

1. Gençlik halkımızın geleceğidir. TKP, gençlik sorunları üzerinde özel bir önemle durur. İşçi, köylü, öğrenci gençlik arasında ayrı bir özenle çalışır.

2. Yurtsever, devrimci, anti-emperyalist gençliğin savaşı, işçi sınıfının ulusal, sosyal kurtuluş savaşı ile çitiştir.

TKP, devrimci, yurtsever gençliğe emperyalizmin, işbirlikçi burjuvazinin uyguladığı kanlı terörüne karşıdır ve gençliği var gücü ile savunur.

TKP, burjuvazinin, gençlik hareketini parçalamak, işçi sınıfından koparmak, hedefinden ayırmak için giriştiği bütün provokasyonlara, ters akımlara, Maoculuğa, Troçkizme, anarşizme karşı var gücüyle savaşı.

3. Genç işçilere eşit iş için eşit ücret verilmelidir.

4. Genç işçiler için orta meslek okullarına geniş ölçüde yer verilmeli ve bunlar modern ihtiyaçları karşılayacak şekilde geliştirilmelidir. Eğitim sonunda bu gençlere, uzmanlıklarına uygun iş bulmaları garanti edilmelidir.

5. TKP, sıkıyönetim yasakları, gerici yasalarla kapatılan ilerici, demokratik gençlik ve üniversite örgütlerinin açılmasını ister. Polis ve hükümetin baskı ve denetimine karşı savaşı.

6. Yurdumuzun bağımsızlığına aykırı bugünkü eğitim sisteminin kaldırılması, ulusal, demokratik ve halkçı bir eğitim sisteminin kurulması için gençliğin verdiği haklı savaşı TKP bütün gücüyle destekler.

7. Üniversitelere özerklik verilmeli, üniversite öğrencilerine ve örgütlerine yönetim işlerine geniş öl-

çüde katılma hakkı tanınmalıdır.

8. Gençlik ve öğrenci örgütleri, devrimci, ilerici dünya gençlik örgütleri ile serbestçe bağ kurabilmelidirler.

9. Gençliğin, bedence ve fikrîsel gelişmesini sağlamak için yığinsal spor ve kültür hareketlerine özel bir önem verilmelidir.

Ulusal Kültür ve Eğitim

Türkiye Komünist Partisi, kültür ve eğitim işlerini memleketin en önemli sorunlarından biri sayar.

1. Okuma-yazma bilmezlikle kesin bir savaş açılmalı, halk okutulmalıdır.

2. Halk eğitimi ilk öğretimden üniversiteye kadar yeniden düzenlenmeli. Orta ve yüksek okullar, üniversiteler halk çocuklarına açık ve parasız olmalıdır. Halk çocuklarına geniş burs sistemi uygulanmalıdır. Pedagoji, teknik ve bilim kadroları sayıca artırılmalı, bunların yetiştirme düzeyi yükseltilmelidir.

3. Eğitimde, kültürde, emperyalizmin, militarizmin, gericiğin bütün etki ve izleri kökünden silinmelidir. Bütün eğitim kurumları ve sistemi gericilerden, faşistlerden temizlenmelidir.

4. Halk eğitimine devlet bütçesinden ayrılan pay artırılmalıdır.

5. Devlet, okul yapımına, öğretmen yetiştirmesine hız vermeli, modern laboratuvarların, kitaplıkların, araştırma ve bilim enstitülerinin sayılarını önemli ölçüde artırmalıdır.

6. Genel, zorunlu, parasız ilkökul eğitimi gerçekleştirilmelidir. Okullarda, orta ve yüksek eğitim kurumlarında öğretim karşılığı olan bütün ödemeler kaldırılmalıdır.

7. Öğrenci yurtları bedava olmalı, sayıları da artırılmalıdır.

8. Gençler, öğrenciler, barış ve halkların dostluğu idealleri ile emperyalizme karşı uzlaşmaz bir ruhta yetiştirilmek için ulusal eğitim işleri kökten, yeniden düzenlenmelidir.

Devlet bütçesinden bilimsel-teknik araştırmalar için ayrılan para artırılmalıdır.

9. Bilimin, edebiyatın, güzel sanatların gelişmesine her türlü yardım yapılmalı, halkın yaratıcılığına tam bir özgürlük verilmelidir.

10. Azınlıkların ulusal kültürlerinin ve dillerinin gelişmesini engelleyen etkenler, yasaklar ortadan kaldırılmalıdır.

11. Beden eğitimi, spor ve kültür geniş halk yığınlarının yararlanacağı bir şekilde geliştirilmelidir.

İşçi sınıfının, emekçi yığınların savaştan önce örgütü olan Türkiye Komünist Partisi'nin amaçlarından biri de işçi sınıfının, emekçi halkın yığinsal partisi olmasıdır.

Bu ödev başarıldığı oranda TKP bu programla a-çıkladığı amaçlarına ulaşacaktır.

Türkiye Komünist Partisi, çok zor olan bu döneme- ci aşabilmek, amacına varabilmek için en başta işçi-köylü bağlaşıklığını kurmak zorundadır. TKP, bununla bir-likte halkın bütün emekçi tabakaları ile de bağ kurma-lıdır.

Yukarda sözü edilen ödevlerin yerine getirilebil-

mesi için, emperyalizme ve memleket içinde emperyaliz- min politikasını yürütenlere karşı, büyük sermaye ve top- rak ağaları oligarşik grubuna karşı ulusal demokratik cephe bütün halkın sağlam birliği ve birleşik mücade- lesi gerekir. Bu cephe, proletaryanın, köylülerin, aydın- ların, orta tabakaların kendi hakları uğrunda verdikleri ortak savaş sürecinde meydana gelir.

TKP, ulusal burjuvazinin, emperyalizme, gerici- liğe, faşizme karşı her ileri adımını destekler. Ulusal bur- juvazinin ilerici politik, sosyal örgütleri ile işbirliği ve ittifaklar kurmak yollarını arar.

Türkiye Komünist Partisi, derin ve ağır gizlilik koşulları içinde savaşıyor. Çok ağır kayıplara mal olan bu savaşlar boşa gitmemiştir. Bu savaşlar işçi sınıfının, kent ve köy emekçilerinin bilinçlenmesine, halk yığınla- rının uyanmasına, anti-emperyalist, anti-feodal mücade- lenin genişlemesine, devrimci gençlik hareketinin yük- selmesine, sosyalist ülkünün yayılmasına yardım et- miştir.

Ulusal egemenlik haklarını geri almak, demokra- tik bir düzen kurmak savaşı, Türkiye'de geniş halk yı- gınlarını kapsamaktadır.

Bu program, TKP'nin, bütün komünistlerin, komü- nistlere yakın olanların, bütün ilericilerin, işçi sınıfının ve bütün halkın ortak çabaları, ortak savaşı ile gerçek- leşecektir.